



Save Food. Waste less.
Τέρμα στη σπατάλη τροφίμων!

12^η Διαδικτυακή έρευνα για την σπατάλη τροφίμων

Στα πλαίσια του έργου LIFE – FOODPRINT “Awareness – raising campaign to prevent and manage food waste among consumers, the food and hospitality industries” («Εκστρατεία ευαισθητοποίησης για την πρόληψη και τη διαχείριση της σπατάλης τροφίμων μεταξύ των καταναλωτών, των βιομηχανιών τροφίμων και φιλοξενίας») διεξήχθη η 12^η διαδικτυακή έρευνα για τα απόβλητα τροφίμων με σκοπό να διερευνηθούν οι απόψεις και συνήθειες του κοινού σχετικά με την διαχείριση των τροφίμων. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά μέσω ιστότοπων του Ομίλου Δίας (Signalive, Sportime.com.cy, I love style, City.com.cy, Check In, Economy today, MyCyprusTravel.com) την περίοδο 27/03/2023 - 06/04/2023. Το δείγμα συμμετεχόντων είναι τυχαίο και κυμαινόταν από 1289 έως 1639 άτομα ανάλογα με την ερώτηση. Ένα ποσοστό των συμμετεχόντων δεν ζουν στην Κύπρο άρα η έρευνα καλύπτει και άλλα κοινά εκτός από τα καθαρά τοπικά. Η έρευνα περιλάμβανε 4 ερωτήσεις, από τις οποίες μόνο η μία έχει επαναληφθεί σε αντίστοιχες προηγούμενες έρευνες που έγιναν στα πλαίσια του έργου. Στόχος της επανάληψης ερωτήσεων είναι να μετρηθούν πιθανές διαφοροποιήσεις στις απόψεις του κοινού με την πάροδο του χρόνου.

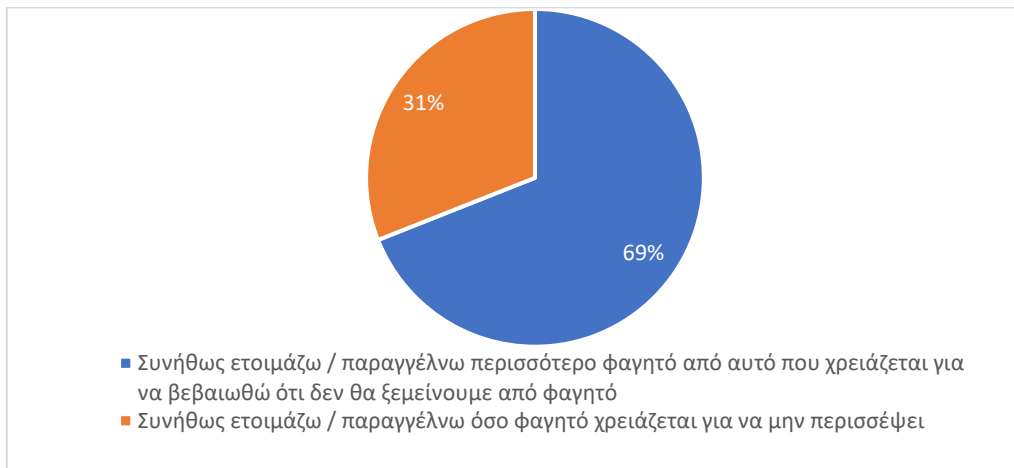
Η πρώτη ερώτηση αφορούσε την συμπεριφορά των καταναλωτών ως προς την ποσότητα φαγητού που ετοιμάζεται ή παραγγέλλεται στο σπίτι όταν υπάρχουν επισκέπτες ή στο εστιατόριο.

1. Όταν έχετε καλεσμένους στο σπίτι για φαγητό ή όταν βγαίνετε σε εστιατόριο, ποια από τις δύο δηλώσεις ανταποκρίνεται καλύτερα στη συμπεριφορά σας;		
	Απάντηση	2023
A	Συνήθως ετοιμάζω / παραγγέλνω περισσότερο φαγητό από αυτό που χρειάζεται για να βεβαιωθώ ότι δεν θα ξεμείνουμε από φαγητό	69%
B	Συνήθως ετοιμάζω / παραγγέλνω όσο φαγητό χρειάζεται για να μην περισσέψει	31%
	Σύνολο	100%
	Αριθμός Συμμετεχόντων	1639



FOODprint is co-funded by LIFE Programme of European Union



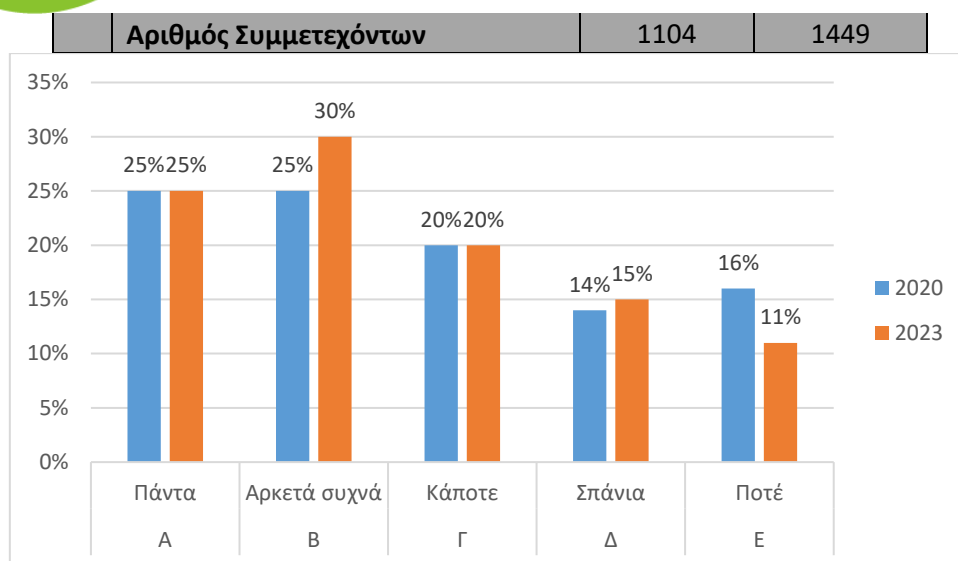


Πίνακας και σχήμα 1: Αποτελέσματα 1ης ερώτησης της δημοσκόπησης

Όπως φαίνεται στο γράφημα 1, οι 7 στους 10 καταναλωτές απάντησαν ότι συνηθίζουν να ετοιμάζουν ή να παραγγέλνουν περισσότερο φαγητό από αυτό που πραγματικά χρειάζεται για να βεβαιώνονται ότι δεν θα ξεμείνουν από φαγητό. Τα συγκεκριμένα αποτελέσματα δεν αποτελούν έκπληξη καθώς το να υπάρχει άφθονο φαγητό στο τραπέζι είναι ένα πολιτισμικό χαρακτηριστικό του Κυπριακού λαού. Αυτό είναι και προσδοκία ή κριτήριο πολλές φορές για χώρους φιλοξενίας και εστίασης, δηλαδή το ότι όσο περισσότερο φαγητό υπάρχει διαθέσιμο, τόσο το καλύτερο. Δυστυχώς η κουλτούρα αυτή αυξάνει την πιθανότητα να υπάρχει περίσσειμα φαγητού και ως αποτέλεσμα την δημιουργία περισσότερων αποβλήτων τροφίμων. Η ανάγκη να υπάρχει άφθονο φαγητό είναι μια αντίληψη η οποία πρέπει να αλλάξει για να επιτευχθεί η μείωση της σπατάλης τροφίμων.

Η δεύτερη ερώτηση αφορούσε την συνήθεια των καταναλωτών να παίρνουν μαζί τους το φαγητό που περισσεύει από τις εξόδους σε εστιατόρια. Η συγκεκριμένη ερώτηση έχει επαναληφθεί σε προηγούμενη αντίστοιχη έρευνα το 2020 και τα αποτελέσματα της συμπεριλαμβάνονται στον πίνακα και σχήμα 2.

2. Κατά τις εξόδους σας σε εστιατόρια και καφέ, όταν περισσεύει φαγητό, πόσο συχνά το παίρνετε μαζί σας για κατανάλωση στο σπίτι;			
	Απάντηση	2020	2023
A	Πάντα	25%	25%
B	Αρκετά συχνά	25%	30%
Γ	Κάποτε	20%	20%
Δ	Σπάνια	14%	15%
Ε	Ποτέ	16%	11%
	Σύνολο	100%	100%

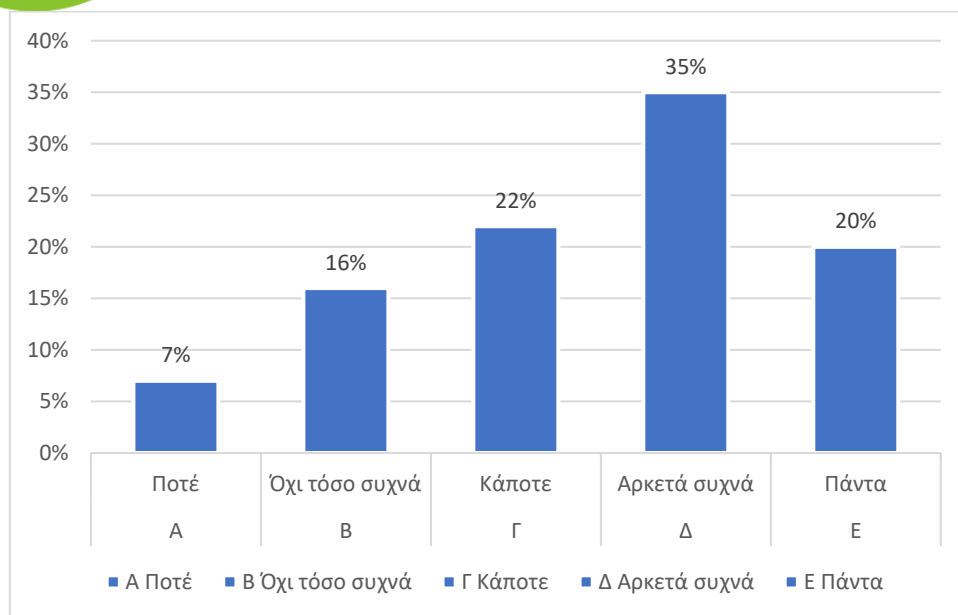


Πίνακας και σχήμα 2: Αποτελέσματα 2^{ης} ερώτησης της δημοσκόπησης για το 2020 και το 2023.

Το μεγαλύτερο ποσοστό (30%) συγκέντρωσε η απάντηση «Αρκετά συχνά», ποσοστό που παρουσιάζει 5% αύξηση σε σχέση με τα αποτελέσματα του 2020. Ενώ η δεύτερη δημοφιλέστερη απάντηση (25%) είναι ότι «Πάντα» παίρνουν το περίσσειμα φαγητού από τις εξόδους στο σπίτι, ποσοστό που δεν παρουσιάζει μεταβολή μεταξύ της περιόδου 2020 με 2023. Αρκετή μείωση παρουσίασε το ποσοστό των απαντήσεων «Ποτέ» από 16% το 2020 σε 11% το 2023. Μπορούμε να συμπεράνουμε λοιπόν ότι η θετική αυτή συνήθεια φαίνεται να έχει γίνει πιο δημοφιλής από το 2020 μέχρι σήμερα.

Η τρίτη ερώτηση αφορούσε την πρακτική φύλαξης των τροφίμων «Πρώτο Έρχεται, Πρώτο Καταναλώνεται» στο νοικοκυριό.

3. Στο νοικοκυριό σας, σε ότι αφορά τη διαχείριση των τροφίμων, πόσο συχνά εφαρμόζετε την πρακτική του «Πρώτο Έρχεται, Πρώτο Καταναλώνεται»; Δηλαδή καταναλώνω πρώτο αυτό που αγοράζω πρώτο. Θα λεγάτε ότι στο νοικοκυριό σας αυτό συμβαίνει...		
Απάντηση	2023	
A Ποτέ	7%	
B Όχι τόσο συχνά	16%	
Γ Κάποτε	22%	
Δ Αρκετά συχνά	35%	
Ε Πάντα	20%	
Σύνολο	100%	
Αριθμός Συμμετεχόντων	1353	

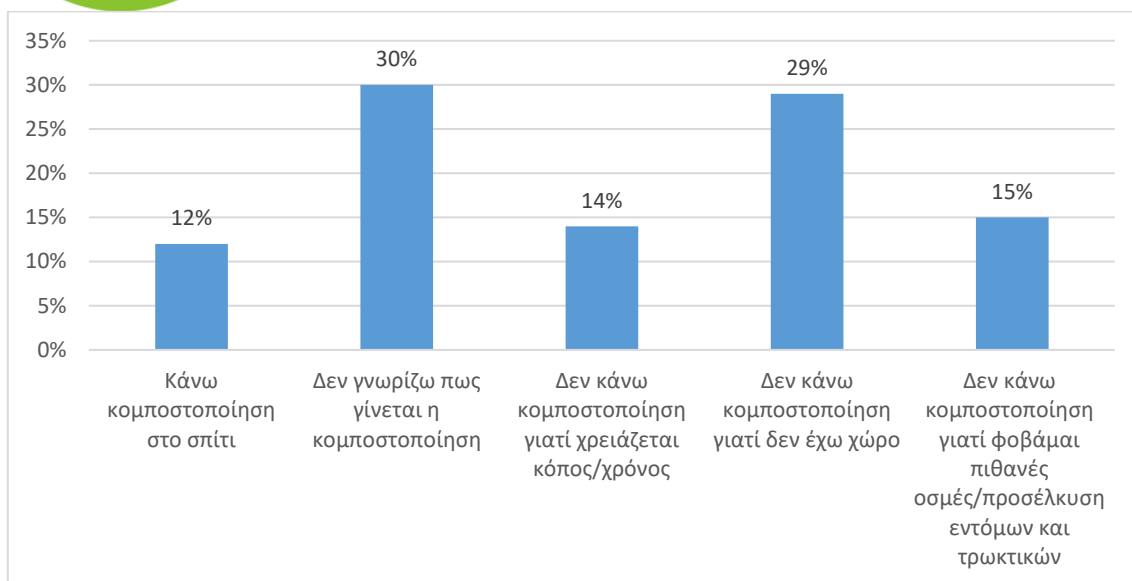


Πίνακας και σχήμα 3: Αποτελέσματα 3ης ερώτησης της δημοσκόπησης

Οι απαντήσεις στρέφονται στο «Αρκετά συχνά» με το ψηλότερο ποσοστό στο 35%, ενώ το 22% εφαρμόζει αυτή την πρακτική «κάποτε» και το 20% «πάντα». Στο σύνολο φαίνεται ότι τα αποτελέσματα είναι θετικά σε ότι αφορά την εφαρμογή της πρακτικής «Πρώτο έρχεται, πρώτο καταναλώνεται» εφόσον η πλειοψηφία των ερωτηθέντων (55%) δηλώνει ότι εφαρμόζει την πρακτική αυτή αρκετά συχνά ή πάντα.

Η τέταρτη ερώτηση αφορούσε την κομποστοποίηση στο σπίτι και τους λόγους για τους οποίους ίσως κάποιος καταναλωτής να μην εφαρμόζουν την συγκεκριμένη συνήθεια. Ο πίνακας και σχήμα 4 παρουσιάζουν τα αποτελέσματα.

4. Σχετικά με την κομποστοποίηση στο σπίτι, ποιο από τα ακόλουθα ισχύει στην περίπτωση σας;		
	Απάντηση	2023
A	Κάνω κομποστοποίηση στο σπίτι	12%
B	Δεν γνωρίζω πως γίνεται η κομποστοποίηση	30%
Γ	Δεν κάνω κομποστοποίηση γιατί χρειάζεται κόπος/χρόνος	14%
Δ	Δεν κάνω κομποστοποίηση γιατί δεν έχω χώρο	29%
Ε	Δεν κάνω κομποστοποίηση γιατί φοβάμαι πιθανές οσμές/προσέλκυση εντόμων και τρωκτικών	15%
	Σύνολο	100%
	Αριθμός Συμμετεχόντων	1289



Πίνακας και σχήμα 4: Αποτελέσματα 4ης ερώτησης της δημοσκόπησης

Τα αποτελέσματα σχετικά με την κομποστοποίηση στα νοικοκυριά είναι ιδιαίτερα αρνητικά καθώς το 88% των ερωτηθέντων απαντάει πως δεν κάνει κομποστοποίηση στο σπίτι. Ένα σημαντικό αποτέλεσμα είναι ότι το 30% των ερωτηθέντων έχουν απαντήσει πως δεν γνωρίζουν πως γίνεται η κομποστοποίηση. Αυτό υποδεικνύει ένα κενό στη γνώση του κόσμου και ίσως είναι ένα θέμα στο οποίο πρέπει να δοθεί περισσότερη έμφαση σε μελλοντικές καμπάνιες για τη μείωση σπατάλης των τροφίμων στα νοικοκυριά. Επίσης μέσω σωστής πληροφόρησης και του σωστού τρόπου της διαδικασίας της κομποστοποίησης υπάρχουν λύσεις σε θέματα όπως μη διαθέσιμος χώρος, οσμές και προσέλκυση εντόμων και τρωκτικών. Πλέον υπάρχουν πολλοί διαθέσιμοι κομποστοποιητές στην αγορά σε διάφορα μεγέθη και τεχνολογίες που μειώνουν τις οσμές και κλείνουν με τρόπο που δεν αφήνουν τρωκτικά ή έντομα να μπαίνουν στον κομποστοποιητή.

Σε αντίστοιχη έρευνα που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2022, το 62,3% των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι η μείωση των απορριμμάτων τροφίμων μέσω της κομποστοποίησης είναι «Πολύ» ή «Αρκετά σημαντική» για την προστασία του περιβάλλοντος. Με βάση αυτό το ποσοστό θα ανέμενε κανείς ότι η συνήθεια της κομποστοποίησης θα ήταν πιο διαδεδομένη, αλλά γεγονός παραμένει ότι οι δράσεις προώθησης της στην Κύπρο είναι περιορισμένες και αποσπασματικές.

Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας δείχνουν ότι υπάρχει σημαντικός χώρος βελτίωσης στις συνήθειες και αντιλήψεις για την διαχείριση του φαγητού στα νοικοκυριά. Θα πρέπει να γίνουν πιο ουσιαστικές αλλαγές στις συνήθειες των Κύπριων καταναλωτών όπως το να μειωθούν οι περιττές ποσότητες φαγητού που ετοιμάζονται ή παραγγέλλονται, να παίρνει το κοινό πιο συστηματικά μαζί του το φαγητό που πλεονάζει σε χώρους εστίασης καθώς και να υιοθετηθεί περισσότερο η πρακτική της κομποστοποίησης. Ενόψει και της υποχρεωτικής καθολικής εφαρμογής συστημάτων «Πληρώνω όσο Πετώ» στην Κύπρο το 2024, αλλά και για την επίτευξη του ευρωπαϊκού στόχου για την μείωση



FOODprint is co-funded by LIFE Programme of European Union



Save Food. Waste less.
Τέρμα στη σπατάλη τροφίμων!

της υγειονομικής ταφής των αστικών απορριμμάτων στο 10% ή λιγότερο μέχρι το 2030, χρειάζεται να γίνουν πιο εντατικές προσπάθειες από όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς για την ενημέρωση όλο και περισσότερων πολιτών σχετικά με το πρόβλημα της σπατάλης τροφίμων αλλά και τις πρακτικές μείωσης τους.



LIFE19 GIE/CY/001166

FOODprint is co-funded by LIFE Programme of European Union

